

Evergreen v praxi českých knihoven

Proč chceme Evergreen v turnovské knihovně

Mgr. Hanuš Karpíšek

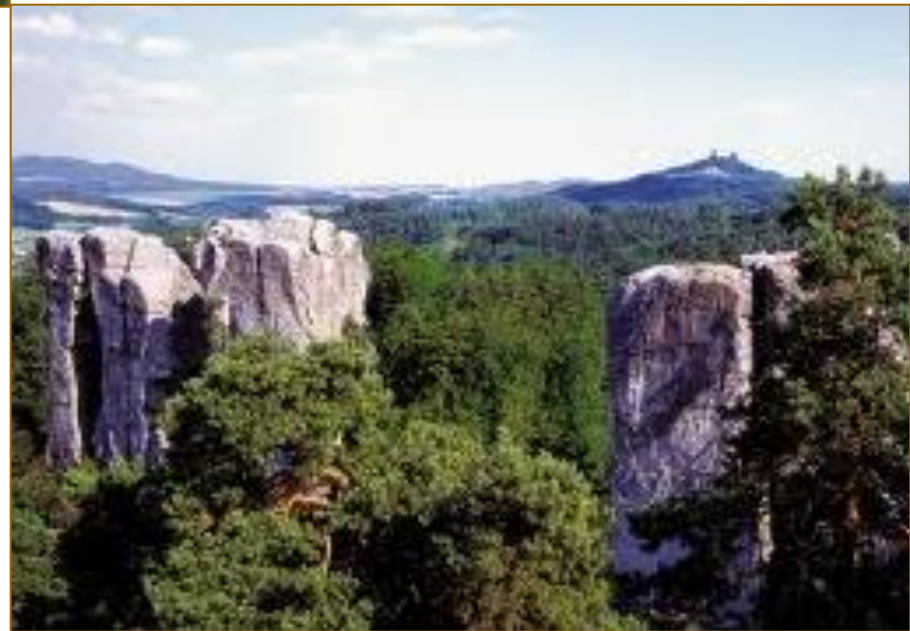
Konference „Elektronické služby knihoven“

24-25. 4. 2012 – Zlín

Turnov

- středověké město na řece Jizeře
- zpracování drahých kamenů (český granát), šperkařství, dnes průmyslové město
- „Srdce Českého ráje“; krásná příroda; v okolí pískovcová skalní města, hrady, zámky; turistické centrum
- město Turnov má cca 14.500 obyvatel
- spádová oblast pro cca 30.000 obyvatel

Městská knihovna Antonína Marka Turnov

- založena roku 1820 národním obrozencem A. Markem
- dnes knihovna se všeobecným fondem (60.000 svazků včetně multimediálních nosičů a zvukových knih)
- zaměstnanci (6,5 úvazku)
- 3 oddělení na hlavní budově a 5 poboček po Turnově
- 2.000 registrovaných čtenářů
- rozpočet v posledních 5 letech cca 3.000.000,- Kč

Pobočka Malý Rohozec

Pobočka Dolánky

Pobočka Daliměřice

Hlavní budova

Pobočka Turnov II

Pobočka Výšinka

Pobočka Mašov

Náš AKS dříve a nyní

- od 1995 automatizovaný knihovní systém **LANius**
- od 1996 internet
- od 2004 automatizovaný systém **Clavius verze FoxPro**
- stav 2012 – zakoupena a využívána většina dostupných modulů, plná automatizace, všechna pracoviště propojena on-line, Z39.50, WWW katalog, SMS, rezervace, objednávky, dbf regionu a firem, čtenářské konto...systém zatím updatujeme a využíváme co funkčně umožňuje
- nadstandard k AKS díky propojení s webem knihovny (interaktivní skriptovací jazyk PHP) „mobilní výpůjční stanice“, piktogramy a mapky s umístěním exemplářů, knihy na přání se zpětnou vazbou, předpřipravené seznamy vyhledávání, vylepšené tiskové sestavy, vzhled katalogu...

Knihy - Katalogizační listek

[Základní](#) , [ISBD](#) , [Citace](#) , [UNIMARC](#) , [MARC21](#)

Signatura :

Hlavní autor : [Erben, Karel Jaromír, 1811-1870](#)

Hlavní název : Kytice balad

Vydání : 1. vyd.

Vydáno : Praha : Československý spisovatel, 1982

Rozsah : 155 s.

Klíčová slova : [básně](#) - [poezie](#) - [balady](#)

Přír. čísla : 46627

[Zobraz další informace o hlavním autorovi](#)

LOKACE EXEMPLÁŘŮ	Počet	Nyní půjčeno	Nyní k dispozici	
			ke studiu jen v knihovně (prezenčně)	k půjčení mimo knihovnu (absenčně)
Oddělení pro dospělé	1	1	0	0

Rezervuj

MVS

Zpět

Nové hledání

KNIHY - INFORMACE PODROBNĚ

[Základní](#) , [Citace do studentských prací](#) , [MARC21](#)

Umístění : [Ukaž](#)

Označení : **Moj**

Názvové údaje : Moje první německá slovíčka / [z angl. orig. přel. Dagmar Steidlová]

Vydáno : Praha : Svojtka & Co., 2000

Rozsah : 47 s., barev. obr.

Klíčová slova : [němčina](#) - [slovíčka](#) - [ilustrace](#)

Přír. čísla : 122067 M 803

Signatura : M 803

NÁPOVĚDA

- [Jak hledat](#)
- [Značení, umístění knih](#)
- [Používáme MDT](#)

SEZNAMY

- [Nové knihy a další](#)
- [Tituly na CD, DVD](#)
- [Zvukové knihy](#)
- [Poskytovatelé obálek](#)

- [Vaše tipy na nákup](#)
- [Čtenářské konto](#)
- [Staň se čtenářem](#)

WEB KNIHOVNY

- [Aktuálně](#)
- [KDO jsme](#)
- [CO nabízíme](#)
- [KDE KDY](#)
- [JAK ZAČ](#)
- [Kontakt](#)

LOKACE EXEMPLÁŘŮ	Počet	Nyní půjčeno	Nyní k dispozici	
			ke studiu jen v knihovně (prezenčně)	k půjčení mimo knihovnu (absenčně)
Oddělení pro mládež	1	0	0	1 objednej

[Rezervuj](#)

[MVS](#)

[Zpět](#)

[Nové hledání](#)

Vzhled katalogu - © Hanuš Karpíšek, 2009-2012

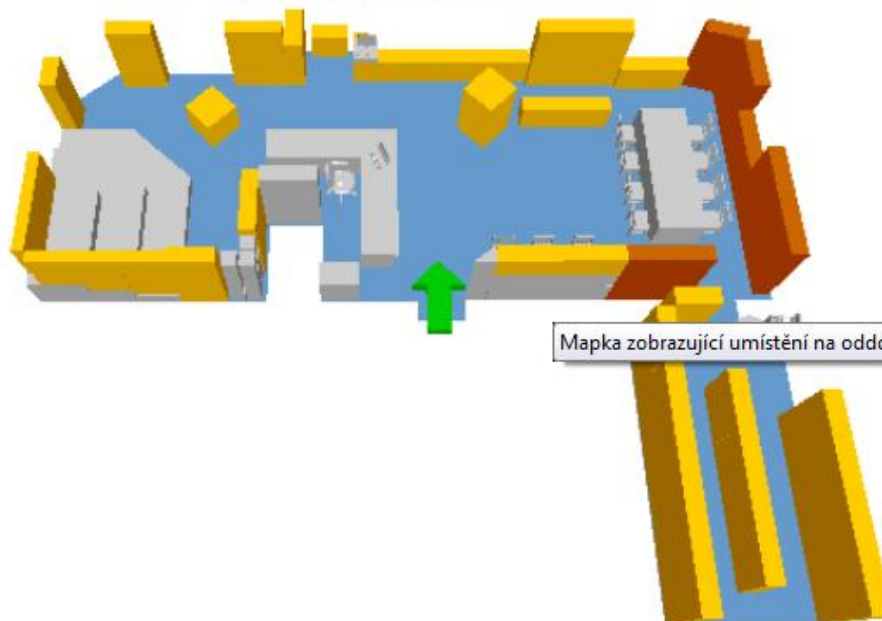

- [Mapa stránek](#)
- [Správce stránek](#)

UMÍSTĚNÍ VYBRANÉHO TITULU

ODDĚLENÍ PRO DĚTI A MLÁDEŽ:

Mapka zobrazující umístění na oddělení pro děti a mládež

NÁPOVĚDA

- [Jak hledat](#)
- [Značení umístění knih](#)
- [Používáme MDT](#)

SEZNAMY

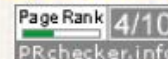
- [Nové knihy a další](#)
- [Tituly na CD, DVD](#)
- [Zvukové knihy](#)
- [Poskytovatelé obálek](#)
- [Vaše tipy na nákup](#)
- [Čtenářské konto](#)
- [Staň se čtenářem](#)

WEB KNIHOVNY

- [Aktuálně](#)
- [KDO jsme](#)
- [CO nabízíme](#)
- [KDE KDY](#)
- [JAK ZAČ](#)
- [Kontakt](#)

[Zpět](#)

Vzhled katalogu - © Hanuš Karpíšek, 2009-2012

- [Mapa stránek](#)
- [Správce stránek](#)

AKTUÁLNĚ

KDO JSME

CO NABÍZÍME

KDE KDY

JAK ZAČ

KONTAKT

KATALOG

Knihy•časopisy•AV

VAŠE TIPY NA NÁKUP

PŘEHLED ZA POSLEDNÍ ROK

52. návrh 21.4.2012 v 11:02 - ♥ náš čtenář

Váš návrh i stanovisko knihovny k němu zveřejníme, jakmile ho posoudíme.

51. návrh 21.4.2012 v 11:01 - ♥ náš čtenář

Váš návrh i stanovisko knihovny k němu zveřejníme, jakmile ho posoudíme.

50. návrh 15.4.2012 v 9:59 - ♥ náš čtenář: „*Ondřej Neff, Rekvalifikační kurz, mystifikace zaměřená na možnost trestu smrti. Vydal Plus*“

Odpověď knihovny 16.4.2012 v 7:28 - Irena Laurynová: „*Navržený titul jsme objednali u dodavatele.*“

49. návrh 15.4.2012 v 9:47 - ♥ náš čtenář: „*Daniel Polansky, Léčba ostrou břitvou. Městská fantasy detektivka. Vydal Knižní klub*“

Odpověď knihovny 23.4.2012 v 11:03 - Irena Laurynová: „*Navržený titul je v knihovně / byl pořízen. Naleznete v on-line katalogu pod přírůstkovým číslem: 140402*“

48. návrh 15.4.2012 v 9:42 - ♥ náš čtenář: „*Juraj Červenák, Strážcové Varadínu, Brány Irkely, Ďáblova pevnost (trilogie Dobrodružství kapitána Báthoryho) historicky dobrodružný román s prvky fantasy. Vydal Brokilon*“

Odpověď knihovny 16.4.2012 v 7:18 - Irena Laurynová: „*Knih u našich prodejců není, vyšla v roce 2008*“

47. návrh 10.4.2012 v 17:00 - ♥ náš čtenář

Váš návrh i stanovisko knihovny k němu zveřejníme, jakmile ho posoudíme.

PŘIDEJTE DALŠÍ

Uvedete-li jméno, příjmení a číslo Vašeho čtenářského průkazu, má návrh našeho čtenáře ♥ větší důležitost než návrh anonymní ? . Dokument popište co nejpřesněji, ale stručně. Chcete-li být informován(a) o zpracování Vašeho návrhu, uveďte e-mail.

Typ dokumentu:

Popis dokumentu, název, autor, vydavatel:

Antispam číslo: opište „1982“ →

E-mail:

Příjmení, jméno:

Čtenář. průkaz č.:

Odeslat

„Ne“spokojenost = motivace

- **Se stávajícím AKS jsme spokojeni jen částečně protože:**
 - některé novinky náš systém ve verzi FoxPro prý prostě umět nebude – technická zastaralost
 - přechod na novou SQL verzi pro nás nákladný, včetně updatů 650.000,- Kč na 5 let, neplýtvali bychom veřejnými penězi příliš, sporné užití systému neveřejnými knihovnami
 - inovace na přání (pokladna, tisk. výstupy, piktogramy) – „jste jediná knihovna která to chce“, v diskusích zjišťuji, že tomu není tak vždy
 - neochota příliš diskutovat obchodní model nákupu AKS – komerční dodavatel na to má ovšem plné právo a nelze mu to vytýkat
 - nevyužit potenciál SKATu – řeší se souborný katalog a článkové anotace, jde ale o „zájmové sdružení uživatelů knihovnických systémů (daného dodavatele)“, jiné systémy ani takové sdružení nemají...
 - i malý zákazník je zákazník

Financování a vývoj AKS u nás

- **Téma pro šikovného studenta/doktoranda k atestační práci** – zavádění a vývoj AKS po r. 1990 s přehledy vynaložených veřejných prostředků na nákupy jednotlivých knihovních systémů (včetně dotačních programů ministerstev a ÚSC):
 - **jsme tak bohatí, že si můžeme dovolit kupovat zahraniční AKS za „zahraniční ceny“ nebo ceny, které nekopírují naši reálnou koupěschopnost**
 - **máme žádoucí konkurenci tuzemských výrobců AKS, ale neplatíme příliš za přechody na nové verze (vývoj ve spirále)**
 - **dosud příliš nespolupracujeme v oblasti vývoje AKS, které víceméně už nyní směřují k nějakým komplexnějším řešením**
 - **je stávající tržní model tím nejefektivnějším (uživila by se většina firem kolem AKS i kdyby tyto produkty/licence nevlastnili, ale jen v konkurenční soutěži vyvíjeli dle požadavků knihoven, jejich konsorcií)**

Řešení Evergreen ?

- **Evergreen = stálezelený, nestárnoucí, stále vyvíjený robustní AKS, financovaný v USA konsorcii knihoven s otevřeným zdrojovým kódem:**
 - **hotové řešení, které lze počestit a upravit našim požadavkům**
 - **kooperativní vývoj se silným zázemím v zahraničí**
 - **kdo co zafinancuje a vyvine nového užitečného navíc, měl by dát k dispozici ostatním (?)**
 - **vznik konsorcia českých knihoven** kolem snad tvořící se komunity příznivců Evergreenu s jasně danými pravidly, **financováním** (při dostatečném počtu knihoven mohou stačit i jejich vlastní zdroje, roční paušál odvozen např. od počtu svazků...) – udržuje aktuální českou lokalizaci a tuzemské odlišnosti – formální příklad fungování – zájmové sdružení právnických osob jako třeba právě SKAT
 - **Open Source ≠ zdarma**, respektive zdarma pro každého ano, ovšem kdo přispívá na vývoj, ten o něm i spolurozhoduje, využívá novinek...

Proč Evergreen do Turnova?

- **a proč ne...** 😊
- protože chceme **vývoj**, chceme **moderní knihovní systém**, ale ne za 650.000,- Kč
- protože hledáme a chceme nabídnout **levné řešení dalším knihovnám v Turnově** mimo systém regionálního knihovnictví (knihovny školní, spolkové, institucí...)
- protože **o ničem lepším**, co u nás reálně funguje za minimálních finančních nákladů, v tuto chvíli **nevíme**
- protože **některá veřejných knihoven už konečně musí zkusit open source alternativu** (knihovně JABOKu patří uznání za odvalu – bez jejich v Čechách první a funkční implementace bychom nasazení Evergreenu nyní neřešili)

Naše očekávání, funkcionálnita

- **mlhavé představy** – po školení a praktické práci všech knihovnic v Evergreenu koncem května – **srovnání funkcionality Evergreenu a Clavia** (nelze jinak, než praxí):
 - základní rozdíly obou systémů (výhody, nevýhody)
 - funkce, jež Evergreen nezvládá, (kdo naprogramuje, za kolik, kdy?)
 - funkce společné oběma systémům
 - funkce, jež Evergreen nabízí navíc
- **zachování funkcí stávajícího AKS** zejména v rozsahu poskytovaných služeb a informací vůči čtenáři (snadné vyhledávání včetně mapek s umístěním a piktogramů, čtenářské konto včetně historie výpůjček, rezervace, objednávky, SMS, on-line katalog, statistiky...)
- **až zhodnotíme, padne rozhodnutí o Evergreenu u nás!**

„Soubornost“ Evergreenu

- „Souborností“ rozumějme hierarchicky rovnocenné zapojení a použití Evergreenu v turnovských knihovnách, těch subjektů, které o to projevují či projeví zájem a jejich (proškolení) pracovníci budou **ochotní dodržovat základní pravidla práce s knihovními fondy** (např. katalogizace stahováním přes Z39.50 ze souborného katalogu ČR v rozsahu minimálního záznamu)
- Vize **katalogu turnovských knihoven** (spolu s námi školní, spolkové, církví...) – několik knihoven užívá rovněž AKS LANius či Clavius (zaváděno původně s cílem možného budoucího sjednocení) – zájem už projevily některé školy
- Možnost jedné registrace platné ve více knihovnách ???

Naše obavy při zavádění Evergreenu

- **Evergreen funkčně plně nenahradí stávající AKS** a knihovnice nebudou ochotné tuto disproporci překonat, byť třeba přechodnou zvýšenou pílí či odolností vůči právem nespokojeným čtenářům (nefunkčnost i malá vzhlednost)
- **ztráta / úprava dat při jejich převodu mezi systémy vyvolá vícepráce**, na které při běžném provozu nebude čas
- **absence technické i odborné podpory** – pokud se významněji nerozšíří komunita uživatelů
- **generační změna** – do dvou let by měli u nás odejít 4 ze 6 pracovníků do důchodu
- **změna vedení knihovny** – může k ní dojít už letos – nebude vůle pokračovat v testování a implementaci
- **lenost a pohodlnost** – největší nepřátelé změn

Projekt ve VISK 3

- **finanční podpora z dotace = závazek = bič k aktivitě**
- **nejzávažnější výstupy za veřejné dotační prostředky:**
 - publikování zkušeností, postupů při převodu dat z Clavia, testování a implementace Evergreenu v prostředí veřejné městské knihovny
 - vznik českých manuálů k Evergreenu
 - konsorcionální či „souborné“ pojetí Evergreenu jako celoměstského AKS
 - propagace jiného možného přístupu k financování a vývoji moderního AKS
 - posílení vznikající komunity kolem Evergreenu
- **transparentnost projektu**

Harmonogram I

● Přípravné a související činnosti:

- 2008 – zaznamenali jsme existenci Evergreenu
- 2010/11 – sledujeme „české“ instalace Evergreenu
- 2010/11 – opakované informování a propagace systému mezi našimi knihovnicemi (příprava zaměstnanců)
- 2011 – exkurse a konzultace v knihovně JABOKu
- 2011/12 – předběžný průzkum zájmu o zapojení některé místní knihovny do projektu
- leden 2012 – zkvalitnění připojení k internetu optikou (zvýšení konektivity našich serverů)
- květen 2012 – významné zvýšení úrovně zabezpečení PC sítě (dobré zabezpečení dat AKS podstatné i ve vztahu k dalším kooperujícím knihovnám)
- květen 2012 – praktické školení knihovnic v práci s Evergreenem + srovnání funkcí se stávajícím AKS

Harmonogram II

● Projekt:

- definitivní rozhodnutí o závazku dotace
- plošný průzkum zájmu o zapojení turnovských knihoven
- červen 2012 – nákup samostatného serveru a jeho instalace
- červenec 2012 – instalace nejnovější plně počestěné verze Evergreenu + zadání tvorby českých manuálů (smlouva s vyhotoviteli; JABOK)
- léto-říjen 2012 – „hrátky s daty“ zejména pokud jde o převod dat z Clavia, snaha o zachování historie výpůjček apod., případné programování udělátek a funkcí na míru veřejné knihovny...
- podzim 2012 – provoz menší turnovské knihovny v Evergreenu
- listopad-prosinec 2012 – zveřejnění našich zkušeností
- leden 2013 – bude-li k dispozici funkčnost Evergreenu srovnatelná se stávajícím stavem – ostrý provoz naší knihovny

Rozpočet projektu

Typ	Položka	Dotace	Spoluúč.
1a) DHDM	Server Intel Xeon quadcore, RAM 8MB, 2 HDD v RAIDu 10.000 prn	27 990,00	12 000,00
1a) DHDM	1x LCD monitor k serveru	4 010,00	
2) služby	Úprava dat z AKS Clavius pro převod na nový systém		5 000,00
2) služby	Instal. serv.: LINUX, SQL a AKS EVERGREEN max 20h á 750,- Kč	15 000,00	
2) služby	Program. modulů a funkcí dle specifických potřeb české knihovny	10 000,00	
3) OON	Školení knihovnic s prací v AKS (17 h á 400,- Kč)		6 800,00
3) OON	Odborné konzultace - tvorba šablon + prezentace (8h á 400,- Kč)		3 200,00
3) OON	Tvorba českých manuálů k AKS EVEGREEN (25h á 200,- Kč)	5 000,00	
8	Celkem	62 000,00	27 000,00

Přidejte se...

- **pokud Vás Evergreen zaujal, posilte komunitu příznivců**
- přemýšlejme o konsorciu, o sdružování finančních prostředků, o nových snad účelnějších přístupech v nakládání s veřejnými prostředky

A našim knihovnám přeji ať jsou

EVERGREEN™

Děkuji za pozornost

Hanuš Karpíšek

reditel@knihovna.turnov.cz

Tel. 481 313 092